

Садляк О. В.,
канд. мед. наук, доцент кафедри патофізіології
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК МОРАЛЬНА ОСНОВА НАУКОВОЇ ЕТИКИ

Ми, люди ХХІ століття, живемо в динамічному часі високого рівня інформаційної доступності, яка проявляється вмінням навчатись від інших та використовувати ці знання для активізації творчого потенціалу кожного з нас. Проте, при створенні власних ідей і підходів до тої чи іншої проблеми, ми повинні завжди віддавати належну повагу тим, хто до нас проходив цей складний інтелектуальний шлях. Ця шана є не тільки складовою суті того, що називають академічною доброчесністю, але й проявом поваги до самого себе [2, с.205].

Отже, що таке академічна доброчесність? Науковці Сіракузького університету (США) зазначають, що академічна доброчесність – це «чесна гра», «гра без обману» і, якби всі її дотримувались, освіта б функціонувала так, як потрібно, тобто в площині довіри (trust), поваги (respect), чесності (honesty), відповідальності (responsibility), справедливості (fairness) та підзвітності (accountability). Європейські та новозеландські науковці Е. Льюїс, Т. Тротман, М. Фурнар, К. Шепард визначають поняття «академічна доброчесність» як усвідомлення культури поведінки в академічному середовищі та вміння чесно діяти у ньому відповідно до встановлених етичних норм і поваги до наукових здобутків колег [3, с.4]. Поняття «академічна доброчесність» є всеохоплюючим. Тому розгляд цього поняття – «академічна доброчесність», знаходиться в широкому діапазоні науково-освітніх, правових та етичних аспектів.

Очевидним є те, що академічна доброчесність базується не лише на засадах загальної корпоративної культури вищого навчального закладу (його освітньої політики, кодексу честі, правил, статуту), але й передбачає дотримання суворих вимог і заходів у боротьбі зі списуванням, плагіатом та корупцією.

В той же час академічна доброчесність повинна бути і властивістю, яка притаманна всім учасникам академічної комунікації – науковцям, студентам, викладачам, оскільки вона є важливим індикатором внутрішньої культури особистості. Моральним кредо для кожного з учасників цього необхідного процесу в освіті, її своєрідного катарсису, повинно стати розуміння такого важливого посилення – доброчесність винагороджується. Поступаючи чесно, правдиво, ми діємо справедливо щодо інших людей, які також стосовно нас будуть справедливі.

Для студентів академічна доброчесність є гарантом справжніх, якісних знань, які стануть у майбутньому підґрунтям їх успішної кар'єри. А для освітян – вплив на академічний процес, підвищення статусу їх професії та морального задоволення від своєї роботи. І, звісно, прийняття етичного кодексу академічної доброчесності на рівні навчального закладу – це ріст рейтингів вишу, його позитивний імідж та краще майбутнє [1, с.204-208]. Тому впровадження та виконання даного просвітницького проекту дозволить системі освіти залишатися результативною, такою, що справді дає якісні знання та корисні навички, а не тільки документи про здобуття освіти.

3 вересня 2015 року організовано проведення первинної експертизи на наявність плагіату всіх наукових праць співробітників ЛНМУ імені Данила Галицького при науковому відділі. Підрозділом антиплагіатної експертизи ЛНМУ імені Данила Галицького запропоновано та впроваджено два алгоритми оптимізації швидкості виконання первинної технічної антиплагіатної перевірки, шляхом послідовного та одномоментного застосування десктопних програм «Advego

Plagiatu», «Etxt Антиплагіат» («AntiPlagiarism.NET») та інтернет-ресурсів «Content Watch» та «BeIRu» [5, с.147].

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Дорошко А. О. Стан і проблеми академічної доброчесності та причини її порушення. Наукові записки. Вип. 194. 2021: 204-208. DOI: <http://doi.org/10.36550/2415-7988-2021-1-194-204-208>.
2. Мудра-Рудик Я. А. Трансформація вищої освіти в контексті викликів глобалізації: Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». [Електронний ресурс]. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2010_2_52.
3. Навчання студентів академічній доброчесності у бібліотеці ВНЗ : методичні поради / автори-укладачі: Л. В. Савенкова, С. О. Чуканова ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. Електрон. вид. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). 39 с. ISBN 978- 966- 97569-4-7.
4. Шкрібнюк Р. Ю. Контroversійні аспекти академічного плагіату у сучасному науковому світі. /Збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 02.12 – 13.12.2019).

2

0

1

9

.

С

.

1

4

5